

1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto päätti, että Mellunmäen pohjoisosan asemakaavan muutoksen yhteydessä, jolla sallitaan rakentaa ko. alueelle asuin- ja liikehuoneistoja, näiden väestönsuojakysymys ratkaistaan rakentamalla korttelissa n:o 47200 olevaan kallioon n. 1 800 m²:n suojahuonealan käsittävä, sisäasiainministeriön vahvistaman lujus- ja laatuluokan mukainen yhteinen kalliosuoja, joka toimii samalla metron Vesalan aseman väestönsuojana, että yhteissuojan käyttäjiltä peritään kaupungin vahvistamien perusteiden mukainen korvaus sekä että suoja jää kaupungin omistukseen ja hallintoon. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavan toivomusponnen: »Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus lähettää Kaupunkiliitolle kirjelmän, jossa ehdotetaan tämän ryhtyvän työskentelemään perusteiltaan vanhentuneen väestönsuojelulain muuttamisen kiirehtimiseksi.» (1.4. 251 §).

3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveyden- sekä sairaanhoito sairaalan ulkopuolella

Terveydenhoitolahtakuntaan ja terveydenhoitoviraston kansliaan päätettiin 1.1.1971 lukien palkata osastosihteeri (26) ja toimistoapulainen (8) (10.6. 421 §).

Terveysolojen valvontaosasto. Kaupunginvaltuusto päätti siirtää rakennustarkastusviraston rakennuslupaosaston 30. pl:aan kuuluvan rakennushygieenikon viran ja sen nykyisen haltijan fil.maist. Aulis Jormalaisen 1.7.1970 lukien terveydenhoitovirastoon. Siirron johdosta saatiin terveysolojen valvontaosaston määrärahoja Varsinaiset palkkamenot ylittää 17 196 mk (17.6. 531 §).

Terveydenhuolto-osastoon päätettiin 1.1.1971 lukien perustaa seuraavat virat: kolme ter-

Valtiolliset vaalit. Kaupunginvaltuusto päätti, että v. 1970 toimitettavien kansanedustajien vaalien vaalilautakuntiin valitaan kuhunkin varsinaisten jäsenten lisäksi viisi varajäsentä (7.1. 20 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi jäsenet kaupungin 195 äänestysalueen vaalilautakuntiin 15. ja 16.3. toimitettavia kansanedustajien vaaleja varten (4.2. 84 §).

Sairaaloissa ja eräissä huoltolaitoksissa järjestettävää ennakkoäänestystä varten asetettiin 14 vaalitoimikuntaa, joihin kaupunginvaltuusto valitsi jäsenet (21.1. 46, 47 §).

Myöhemmin kaupunginvaltuusto myönsi eräiden vaalilautakuntien jäsenille heidän pyytämänsä eron tehtävästään ja valitsi tilalle uudet jäsenet 3.4. (160, 199 §).

Valtuusto päätti jakaa kaupungin 195 äänestysalueeseen siten, että äänestysaluejako vastaa valtuuston v. 1969 vuoden 1970 maaliskuun 15 ja 16 p:nä toimitettuja kansanedustajien vaaleja varten vahvistamaa äänestysaluejakoa (28.10. 774 §).

veyssisaren ja kolme kotisairaanhoidajan (18), viisi aluelääkärin (17) virkaa, yksi vastaavan kotilääkintävoimistelijan virka (16) ja viisi laboratoriohoidajan virkaa (13) (10.6. 421 §).

Ammattientarkastustoimisto. Valtuusto valitsi 22. pl:n ammattientarkastajan virkaan 1.7.1970 lukien ins. Veikko Mäkeläisen sekä 20. pl:n ammattientarkastajan virkaan 1.1.1970 lukien ins. Sirkka Juseliuksen ja 1.12.1970 lukien rak.mest. Yrjö Niemisen, kaikki 5-vuotiskaudeksi. Vaalista ilmoitettiin valtion ammattientarkastuksen I piirille (17.6. 532 §, 4.2. 87 §, 14.10. 749 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi v. 1969 avoimena oleviin ammattientarkastajan virkoihin mm. ammatt.tarkast. Gustaf Johanssonin. Insinööri Sirkka Juselius valitti vaalista lää-

ninhallitukseen sillä perusteella, ettei valittu hänen mielestään ollut ammattientarkastuslain toimeenpanemisesta annetun valtioneuvoston päätöksen edellyttämää teknillistä alkeissivistystä. Lääninhallitus hylkäsi valituksen katsoen, että ko. ammattientarkastaja oli saavuttanut asianomaisen pätevyuden toimiessaan ammattientarkastajana v:sta 1955 lähtien. Insinööri Juselius valitti päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja lausui mm., että erivapaus voi periaatteessa tulla kysymykseen ainoastaan, ellei yksikään hakijoista täytä pätevyysvaatimuksia ja tällöinkin vain, jos viran täyttäminen yleisen edun kannalta on välttämätöntä. Henkilöä, jolle on myönnetty erivapaus kerran, ei ilman muuta voida katsoa myöhemmin päteväksi virkaan. Lisäksi olisi tutkittava, oliko lääninhallitus menetellyt oikein katsoessaan voivansa harkita kysymystä, korvaako pitkä ammattikokemus virkaan vaadittavan teknillisen alkeissivistyksen. Valittaja totesi, että vaali loukkasi hänen yksityistä oikeuttaan ja pyysi valtuuston päätöksen kumoamista. Asiamiestoimisto totesi, ettei valittaja ollut esittänyt mitään uutta olennaisesti asiaan vaikuttavaa, joten valitus olisi esitettävä hylättäväksi. Valtuusto päätti ilmoittaa pyydettyä selityksensä yhtyvänsä kaupunginhallituksen lääninhallitukselle antamassa selityksessä mainittuihin perusteluihin ja esittää, että valitus aiheettomana hylättäisiin (4.2. 86 §).

Aluelääkärit. Kaupunginvaltuusto päätti täydentää Helsingin kaupungin virkasääntöä seuraavasti: virkasääntöön lisätään uusi 38b §, virkasäännön 39 §:n 2 mom:iin ja 41 §:n 2 mom:iin lisätään 1.1.1970 lukien uusi virke ja virkasäännön 39 §:n nykyisen 1 mom:n toinen virke muutetaan. Muutokset koskivat aluelääkärien palkkaetuja vuosi-, sairaus- ja äitiyslomien ajalta (17.6. 533 §, kunn.as.kok. n:o 63).

Kouluterveydenhoito-osastoon päätettiin 1.1. 1971 lukien perustaa yksi foniatriilääkärin (28) ja yksi kouluhoitajan (18) virka (10.6. 421 §).

Tilapäisen 28. pl:n koululääkärin viran haltijan kanssa päätettiin tehdä palkkaussopimus siten, että hänelle maksetaan 2 397 mk/kk 1.1.1970 lukien. Sopimus oli voimassa toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (27.5. 371 §).

Desinfiioimislaitos. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan 190 000 mk desinfiioimislaitoksen saunan korjaus- ja muutostöiden suorittamiseen (16.12. 973 §).

Vt Ilaskivi ym. tekivät 7.1. aloitteen toimenpiteisiin ryhtymisestä turkiskuuoriaisten hävittämiseksi. Aloitteessa todettiin turkiskuuoriaisten viime vuosina suuresti levinneen ja ehdotettiin, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti selvittämään turkiskuuoriaisongelman laajuus Helsingissä ja ryhtymään toimenpiteisiin kuoriaisten leviämisen estämiseksi. Terveystieteiden lautakunta totesi, että koska turkiskuuoriaisista ei aiheudu terveydellistä haittaa, ei lautakunnalla ole aihetta eikä mahdollisuuksia ryhtyä terveydenhoitoasetuksen perusteella kuoriaisten hävittämistoimenpiteisiin silloin, kun joku asiakas kieltäytyy taloyhtiön suunnittelemaasta yhteishävityksestä. Koska desinfiioimislaitoksen suorittamia hävittämisiä joudutaan odottamaan 2½ kk, olisi laitoksen työmahdollisuuksien parantamiseksi varattava määräraha aputyövoiman palkkaamista varten kertomusvuoden syksyä silmällä pitäen. Desinfiioimislaitoksen ilmoituksen mukaan kaupungissa oli todettu olevan kahta eri turkiskuuoriaislajia, toinen kotimainen ja toinen tropiikista peräisin oleva keltainen turkiskuuoriaainen. Näistä keltainen turkiskuuoriaainen lienee tuhoisampi. Kuoriaisen toukat aiheuttavat vahinkoa tekstiileille ja turkiksille. Laitoksen käsityksen mukaan vahingot olivat joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta olleet vähäisiä. Laitoksen toimesta hävitettiin v. 1969 kuoriaiset 102 kiinteistöstä, joissa oli 10 728 asuinhuoneistoa, liikehuoneistoja ja kellareita. Lisäksi on kuo-

1. Kaupunginvaltuusto

riaisia hävittänyt ainakin kuusi yksityistä desinfektioliikettä. Ilmeisesti jokaisella kiinteistöllä on kevään 1970 aikana ollut mahdollisuus saada apua kuoriaisten hävittämiseen. Asiaa koskevat tutkimukset olivat kuitenkin vielä kesken. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut osoittavansa määrärahan terveydenhoitolautakunnan käytettäväksi sen jälkeen, kun lautakunta on tehnyt esityksensä lisätyövoiman palkkaamisesta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (2.9. 624 §).

Kouluhammashoitolaitos. Kaupunginvaltuusto päätti siirtää 1.4. alkaen kouluhammashoitolaitoksen 30. pl:aan kuuluvan apulaisylihammaslääkärin viran 31. pl:aan, viisitoista 29. pl:aan kuuluvaa kouluhammashoitolan johtajan virkaa 30. pl:aan, kolme 22. pl:aan kuuluvaa oikojahammaslääkärin virkaa 24. pl:aan sekä kolmekymmentäkuusi 19. pl:aan kuuluvaa kouluhammaslääkärin virkaa 21. pl:aan ottaen vm. virkojen osalta huomioon, että klinikan esimiehinä toimiville maksetaan yhtä palkkaluokkaa korkeampi palkka (1.4. 269 §).

Maidontarkastamo. Kaupunginvaltuusto myönsi eläinlääket. lis. Antero Nyysöselle eron V kaupungineläinlääkärin virasta 1.1. 1971 lukien (14.10. 748 §).

Ennakolta ehkäisevän terveydenhuoltotyön ulottamisesta työikäiseen väestöön olivat vt Turtiainen ym. tehneet aloitteen v. 1968. Tässä he kiinnittivät huomiota siihen, että ennakolta ehkäisevä terveydenhuoltotyö on viime vuosikymmeninä suunnattu nuoriin ikäluokkiin ja raskaana oleviin naisiin lastenneuvola-, äitiysneuvola- ja kouluterveydenhoitotyön muodossa. Työikäisen väestön kuolleisuus Suomessa on huomattavasti suurempi kuin muissa Pohjoismaissa. Tämän ryhmän kokonaiskuolleisuus on Suomessa 28.6 %, Ruotsissa 12.5 %, Norjassa 14.7 % ja Tanskassa 15.4 %. Nyt olisi syytä ulottaa ennakolta ehkäisevä terveydenhoito myös työikäisten piiriin. Kun varojen ym. puutteen takia ei henkilökohtaista terveystar-

kastusta voida tehdä kaikille, olisi aluksi suoritettava terveystarkastukset ns. riskiryhmille. Suhteellisen helposti voitaisiin tutkia mm. anemia, syfilis, syöpä, keuhkotuberkuloosi, sokeritauti, sepelvaltimosairaudet, verenpainetauti, viherkaihi, liikalihavuus ja psyykkiset häiriöt. Tutkimukset voitaisiin suorittaa esim. seulatutkimuksena. Kouluajan jälkeen ei läheskään kaikilla väestöryhmillä ole mahdollisuuksia saada järjestettyä terveydenhoitoa. Asevelvollisuus- ja opiskeluaajan jälkeen nimenomaan miesten mahdollisuudet tulla järjestetyn lääkintähuollon piiriin vähenevät huomattavasti, koska työpaikkojen yhteydessä annettava terveydenhuolto ei ole vielä riittävää. Työikäisen väestönsosan seulantutkimuksia on jo eräiltä osin suoritettu. Ennen kuin niihin voidaan laajassa mitassa ryhtyä, olisi tarkoin määriteltävä tavoitteet ja selvitetävä perusteellisesti tarvittavat menetelmät, kustannukset jne. Tämän kaiken toteuttamiseen ei terveydenhoitoviraston työvoima riitä, joten suunnittelun tulisi tapahtua yhteistyössä Työterveyslaitoksen asiantuntijoiden sekä urheilu- ja ulkoiluviraston edustajien kanssa. Lautakunta esitti komitean asettamista suunnitelmaa valmistelemaan. Kaupunginhallitus oli 5.10.1970 asettanut komitean valmistelemaan suunnitelmaa kaupungin aikuisväestön terveystarkastuksista ja siihen liittyvästä ehkäisevästä terveydenhuoltotyöstä ja tekemään tarvittavista toimenpiteistä kaupunginhallitukselle perustellun esityksen. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (28.10. 804 §).

Joukkotarkastusten suorittamisesta sydänsairauksien selvittämiseksi tekivät vt Matvejew ym. 4.3. aloitteen, jossa myös kiinnitettiin huomiota sydäntautien levinneisyyteen maassamme ja jossa esitettiin maksuttomien joukkotarkastusten järjestämistä sydäntautien toteamiseksi mieluummin siten, että tarkastukset yhdistettäisiin pakollisiin pienoiströntgenkuvauksiin. Kaupunginhallitus

viittasi edellä vt Turtiaisen aloitteen johdosta annettuihin lausuntoihin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (4.3. 204 §, 28.10. 806 §).

Eräiden terveydenhoitolaissa määrättyjen tutkimusten kustannukset. Vt Katajavuori ym. tekivät 3.9.1969 aloitteen, missä mm. sanottiin: »Tammikuun 1 p:nä 1967 voimaan tulleen terveydenhoitolain 48—50 §:ien mukaan työnantaja on velvoitettu huolehtimaan siitä, että työntekijä työsopimusta tehdessään esittää vahvistetun lomakkeen mukaisen lääkärintodistuksen terveydentilastaan. Kustannukset näistä tutkimuksista nousevat varsin suuriksi, koska niitä ei voida tehdä kaupungin laboratorioissa, minkä vuoksi yhteiskunnan olisi osallistuttava näihin lakisääteisiin kustannuksiin. Eräät kaupunkikunnat ovatkin jo sopineet paikallisten viranomaisten kanssa tarkastusten järjestämisestä kuntien osallisuudessa kustannuksiin. Tällöin on tarkastus tullut maksamaan vain 6 mk.» Aloitteentekijät ehdottivat, että ryhdyttäisiin kiireellisiin toimenpiteisiin ko. tutkimusten kustannusten saamiseksi kohtuullisiksi sekä työntekijäin että työnantajain osalta ja että tätä varten perustettaisiin asiantuntijatoimikunta terveydenhoitoviraston, työnantajien ja työntekijäin edustajista, joka asiaa tutkittuaan tekisi ehdotuksen em. puutteen korjaamiseksi. Terveydenhoitlautakunta ilmoitti, ettei ko. laissa ole määräyksiä lääkärintodistuksesta aiheutuvien kustannusten suorittamisesta. Sen on yleensä katsottu kuuluvan niihin maksullisiin todistuksiin, joita työntekijä joutuu esittämään työnantajalle. Työnantajat ovat eräissä tapauksissa kuitenkin maksaneet nämä kustannukset. Lääkintöhallitus on toistaiseksi hyväksynyt vain Valtion Seerumlaitoksen sellaiseksi laboratorioiksi, jossa suoritetaan Salmonella-tutkimuksia. Tyydyttävään ratkaisuun pääsemiseksi lautakunta ehdotti seuraavia muutoksia:

1. Suuret työpaikat, joissa toimivat työpaikkalääkäri ja työpaikkapoliklinikka laboratorioineen, olisi oikeutettava suorittamaan alustavat Salmonella-tutkimukset. Positiiviset näytteet olisi lähetettävä erikoislaboratorioon basillityypin määräämistä varten.

2. Kaupungin palveluksessa olevia elintarviketyöntekijöitä varten olisi perustettava kaupungin terveydellisten tutkimusten laboratorioon osasto em. tutkimuksia varten samojen periaatteiden mukaan kuin kohdassa 1.

3. Pienet yritykset, joilla ei ole omaa lääkäriä eikä laboratoriota, alistettaisiin terveydenhoitoviraston terveystalojen valvontaosaston alaisiksi. Osasto huolehtisi työpaikkojen Salmonella-valvonnasta. Näytteiden tutkiminen keskitettäisiin terveydellisten tutkimusten laboratorion Salmonella-osastoon. Järjestely edellyttäisi ainakin yhden lääkärin, usean terveystalosen ja tarpeellisen laboratoriohenkilökunnan palkkaamista. Tällöin voitaisiin myös valvontaa tehostaa. Järjestelyjen toteuttamiseksi olisi saatava tarkemmat ao. lainsäännöksiä koskevat tulkin- taohjeet. Lautakunta piti aloitetta tärkeänä ja ajankohtaisena sekä puolsi toimikunnan asettamista. Palkkalautakunta totesi, ettei kaupungin palveluksessa olevan henkilökunnan osalta ole olemassa yhteisiä terveydenhuoltomääräyksiä lääkärin suorittamaa tulo- tarkastusta ja pienoisoröntgenkuvausta lukuun ottamatta. Elintarvikekeskuksessa on kuitenkin oma henkilökuntalääkäri ja liikennelaitoksessa poliklinikka. Sairaaloiden ja huoltolaitosten terveydenhuolto on järjestetty laitoksittain. Kaupungin oman henkilökunnan terveydenhuollon kannalta aloitteessa esitetty asia on vain eräs osakysymys, joka olisi parhaiten selvitettävissä henkilökunnan terveydenhuollon yleisen järjestelyn yhteydessä. Kaupunginhallitus ilmoitti 19.10. esittäneensä Suomen Kaupunkiliitolle tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymistä terveydenhoitolaissa määrätyistä tutkimuksista aiheutuvien kustannusten saamiseksi kohtuul-

1. Kaupunginvaltuusto

lisiksi. Ellei esitys johda tulokseen, olisi syytä harkita toimikunnan asettamista selvittämään asiaa kaupungin osalta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (28.10. 805 §).

Sairaalat

Kaupungin sairaalamaksujen korottaminen. Sairaalalautakunta oli todennut, että 4.7. 1970 annetulla asetuksella oli valtion yleissairaaloissa sekä keskus-, alue- ja paikallis-sairaaloissa hoidettavilta perittävät hoitopäivämaksut määrätty korotettavaksi 1.8. 1970 lukien. Kaupungin sairaaloissa oli voimassa v. 1958 vahvistetut maksut, joita lasten hoitopäivämaksujen osalta tarkistettiin v. 1968. Lautakunta esitti, että kaupungin yleissairaalain hoitopäivämaksut tarkistettaisiin em. asetuksen mukaisesti siten, että korotetut maksut perittäisiin 1.10.1970 lukien. Kaupunginhallitus piti lautakunnan esitystä perusteltuna. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1968 hyväksymänsä Helsingin kaupungin sairaaloissa perittävien hoitopaikkamaksujen I A kohdan 1.11.1970 lukien. Muutos koski perittäviä hoitomaksuja. Samalla kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1958 hyväksymänsä ja lääninhallituksen samana vuonna vahvistamat sairaalalautakunnan alaisilla poliklinikoilla perittävät maksut 1.11.1970 lukien. Lisäksi kaupunginvaltuusto totesi, että aluelääkärien vastaanotoilla peritään samasta ajankohdasta lukien röntgen- ja laboratoriotutkimuksista sekä fysikaalisesta hoidosta samansuuruiset maksut kuin sairaalalautakunnan alaisilla poliklinikoilla. Päätös alistettiin lääkintöhallituksen vahvistettavaksi hoitopäivämaksujen ja sairaalalautakunnan alaisilla poliklinikoilla perittävien maksujen osalta (14.10. 751 §).

Kaupungin mielisairaaloiden hoitopäivämaksut. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin mielisairaaloiden yösaaraalaosastojen

potilailta peritään hoitopäivämaksu 6 päivältä viikossa ja päiväsaaraalaosastojen potilailta 5 päivältä viikossa (30.9. 712 §).

Kaupungin sairaalain kemistien ym. palkkauksen uudelleen järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1961 mm., että kaupungin sairaalain ja huoltolaitosten lääkärien palkkauksessa otetaan käyttöön valtion palkkausjärjestelmän mukainen palkkaus. Viimeksi kaupunginvaltuusto oli v. 1967 merkinnyt tiedoksi sairaanhoitolaitosten eräisiin palkkauskustannuksiin annettavan valtionavun perusteista annetun asetuksen muutoksen johdosta kaupungin sairaalain ja huoltolaitosten eräiden ylilääkärien ja osastolääkärien palkkauksissa tapahtuneet muutokset. Kaupunginhallitus totesi, että em. kemistien ja sairaalafyysikon palkkaus on 1.1.1970 valtion A 28 palkkausluokan mukainen, johon lisätään 1 083 mk:n suuruinen sairaalalisä. Merkittiin tiedoksi (1.4. 267 §).

Mahdollisuuksien järjestämisestä sairaalain ja huoltolaitosten vuodepotilaille kuunnella ruotsinkielisiä radio-ohjelmia 1.4.1970 tehdyssä vt Wittingin ym. aloitteessa kiinnitettiin huomiota ruotsinkielisten potilaiden kontaktivaikeuksiin Helsingin sairaaloissa. Vaikeudet aiheutuivat siitä, että hoitohenkilökunta on suureksi osaksi suomenkielistä ja ne radio-ohjelmat, joita potilaat voivat kuunnella, ovat myös yksinomaan suomenkielisiä. Erityisesti pitkäaikaissairaille ja kroonikoille olisi tärkeätä voida seurata radio-ohjelmia äidinkielellään. Ehdotettaessa, että potilaille järjestettäisiin mahdollisuus kuulokkeiden avulla kuunnella myös ruotsinkielistä radio-ohjelmaa, on vastauksena ollut, että se on teknillisesti mahdotonta. Kuitenkaan ei pitäisi olla mahdotonta järjestää radionkuuntelu saman järjestelmän puitteissa, mikä on toteutettu esim. hotelleissa. Sairaalalautakunta totesi, että aloitteessa mainittu asia on ollut sairaalaviranomaisten tiedossa ja epäkohtaa on pyritty poistamaan. Huomatavia parannuksia onkin saatu aikaan ja suurehkojen peruskorjausten yhteydessä on

säännöllisesti uusittu myös radioverkko, joten tilanne on jatkuvasti paranemassa. Eräissä sairaaloissa on potilaille pyritty järjestämään mahdollisuus kuunnella ruotsinkielistä radio-ohjelmaa transistoriradiolla. Osastotelevisiot ovat esim. psykiatrisissa sairaaloissa vähentäneet radion kuuntelemisen tarvetta. Lautakunta tulee sisällyttämään v:n 1971 talousarvioehdotukseensa määrärahan transistoriradioiden hankkimiseksi sairaaloihin. Huoltolautakunnan ilmoituksen mukaan on Koskelan sairaskodissa Roihuvuoren, Riistavuoren ja Suursuon vanhainkodeissa sekä Myllypuron sairaskodissa hoidettavilla henkilöillä mahdollisuus kaksikanavaisen radion kuunteluun. Kustaankartanon vanhainkodin radionkuuntelumahdollisuudet ovat osoittautuneet epätydyttäväiksi. Vanhainkodin 91 ruotsinkielisestä vanhuksesta 24 ei ymmärrä suomenkielisiä radio-ohjelmia. Osastojen yhteisiin tiloihin on hankittu 27 radiovastaanotinta, minkä lisäksi 24 ruotsinkielisellä vanhuksella on oma vastaanotin huoneessaan. Sairasosastojen ainoa radionkuuntelumahdollisuus on edelleen yksikanavainen keskusradio. Kustannukset kaksiohjelmisesta keskusradiosta arvioitiin v. 1968 198 000 mk:ksi. Vuoden 1969 talousarvioon merkittiin hanketta varten 40 000 mk, mikä merkitsi keskusradion uusimista edelleen yksikanavaisena. Muutos- ja korjaustöihin ei toistaiseksi ole ryhdytty. Lautakunta tulee tekemään esityksen määrärahan merkitsemisestä v:n 1972 talousarvioon em. perusparannustöitä varten. Hirvihaaran ja Kulosaaren vanhainkodeissa on kummassakin vain erillinen radiokone, mutta laitosten taholta ei ole esitetty valituksia kuuntelumahdollisuuksien suhteen. Mikäli niitä esiintyy, voidaan hoidettavien käyttöön luovuttaa erillisiä radiovastaanottimia. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.4. 275 §, 9.12. 949 §).

Sairaalakeskus. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa 1.10. lukien sairaalakeskuksen johtavan lääkärin 32. pl:aan kuuluvan puolipäi-

vätoimisen viran kokopäivätoimiseksi. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että sairaalakeskuksen johtavan lääkärin viran haltijan kanssa saadaan tehdä kaupunginhallituksen v. 1967 vahvistamaa lomaketta käyttäen palkkaussopimus, jonka mukaan hänelle maksetaan 4 000 mk:n suuruinen kuukausipalkka. Sopimus on voimassa toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (2.9. 614 §).

Auroran sairaalaan päätettiin 1.1.1971 lukien perustaa seuraavat uudet virat: yksi patologiylilääkäri (B3), yksi kardiologi (A29), viisi apuhoitajaa (9), kaksi toimistoapulaista (8) sekä kylvettäjä ja välinehuoltoapulainen (6) (10.6. 421 §).

Sairaalan seuraavat virat päätettiin lakkauttaa samasta ajankohdasta lukien: yksi apulaislääkärin (A 24) ja yksi laboratorioapulaisen (11) virka (2.9. 615 §).

Kivelän sairaalan seuraavat virat päätettiin lakkauttaa 1.1.1971 lukien: yksi osastonhoitajan (16) ja yksi erikoissairaanhoidajan (14) virka sekä 27 sairaanhoitajan (13) virkaa (2.9. 615 §).

Kivelän ja Hesperian sairaalan 9. pl:aan kuuluva vahtimestarin virka ja sen haltija päätettiin siirtää Kivelän sairaalaan (27.5. 372 §).

Kivelän ja Hesperian sairaalat. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa Kivelän ja Hesperian sairaaloihin 1.1.1971 lukien yhden toimistoapulaisen (8) viran ja kaksi välinehuoltoapulaisen (6) virkaa sekä siirtää Hesperian sairaalan yhden toimistoapulaisen (7) ja yhden välinehuoltoapulaisen (6) virat ja niiden haltijat Kivelä- Hesperian sairaalan yhteisiksi viroiksi (10.6. 421 §, 27.5. 372 §).

Seuraavat Kivelän ja Hesperian sairaaloitten yhteiset virat päätettiin lakkauttaa: 1.10.1970 lukien kolme leipojan (7) ja 1.1.1971 lukien kaksi sairaanhoitajan (13) ja kaksi apuhoitajan (9) virkaa (2.9. 615, 616 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että keittiöapulaisille Alli Kaveriselle, Anja Piiriselle ja Tyyne Vuorsalolle saatiin 1.10. lukien suo-

1. Kaupunginvaltuusto

rittaa henkilökohtaisena palkanlisänä 7. ja 5. palkkaluokan mukaisten palkkojen erotus, niin kauan kuin he hoitavat Kivelän ja Hesperian sairaaloiden keittiöapulaisen virkoja (2.9. 616 §).

Kivelän sairaalan alueen käytöstä järjestettiin v. 1950 kutsukilpailu, jonka perusteella Kivelän sairaalan vastaiset rakennustyöt annettiin arkkit. Ragnar Ypyän suoritettavaksi hänen kutsukilpailuun jättämänsä suunnitelman mukaisesti. Samalla päätettiin, että rakennusohjelma toteutetaan jaksotain sekä että Ypyän tehtäväksi annetaan laatia luonnokset koko rakennusohjelman toteuttamiseksi. Arkkitehti Ypyän suunnitelman perusteella toteutettiin henkilökunnan asuinrakennusten A ja B sekä Hesperian sairaalan päärakennuksen rakentaminen. Lisäksi arkkit. Ypyä oli suunnitellut henkilökunnan asuinrakennuksen B:n (ns. B-tornitalon) muuttamisen osastorakennukseksi. Rakennusohjelman toista rakennusjaksoa ei voitu toteuttaa mm. sen johdosta, että lääkintöhallitus oli edellyttänyt laadittavaksi kokonaisuohjelman kaupungin tarvitsemista hoitolaitospaikoista ennen uusien sairaansijojen rakentamista Kivelän sairaalan alueelle. Toiseen jaksoon kuuluneen sairaanhoitokoulun osalta oli myös luovuttu tästä maankäyttösuunnitelmasta ja koululle oli osoitettu tontti muualta. Kivelän ja Hesperian sairaaloiden modernisoinnin suunnittelu oli näin ollen jouduttu aloittamaan täysin uudelta pohjalta. Kaupunginvaltuusto päätti todeta 18.10.1950 tekemänsä päätökseen perustuvan rakennussuunnitelman toisen jakson vanhentuneen ja rauenneen sekä toimeksiannon arkkit. Ypyään nähden päättyneen (18.3. 213 §).

Malmin sairaalaan päätettiin perustaa 1.1. 1971 lukien: sairaanhoitajan (13) ja sairaalapulaisen (5) virka sekä kaksi apuhoitajan (9) virkaa (10.6. 421 §).

Sairaalan apulaislääkärin (A 24) virka päätettiin lakkauttaa samasta ajankohdasta lukien (2.9. 615 §).

Marian sairaalaan päätettiin perustaa 1.1.1971 lukien seuraavat virat: patologiylilääkärin (B 3) virka sekä kaksi laboratoriohoitajan (13), viisi apuhoitajan (9) ja kaksi toimistoapulaisen (8) virkaa (10.6. 421 §).

Helsingin mielisairaanhallitustoimiston ohjesäännön hyväksyminen. Sairaalalautakunta oli maininnut, että kaupunginvaltuuston v. 1964 hyväksymää ja lääkintöhallituksen samana vuonna vahvistamaa ko. ohjesääntöä oli pidettävä jo osittain vanhentuneena ja puutteellisena mm. sen takia, ettei siinä ollut mainintaa päivä-, yösaaraala- eikä kuntouttamistoiminnasta. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esittämän Helsingin mielisairaanhallitustoimiston ohjesäännön. Samalla kaupunginvaltuusto päätti esittää lääkintöhallitukselle, että kyseinen v. 1964 vahvistettu ohjesääntö kumottaisiin. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat lisäponnet:

1) Hyväksyessään ehdotetun ohjesäännön kaupunginvaltuusto toteaa, että psyykkisesti sairaiden vanhusten hoitopaikoista on pääkaupungissa suuri puute, mikä johtaa ennen pitkää erittäin vaikeasti hallittavaan tilanteeseen. Tämän vuoksi kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta kiirehtimään tarkoitusta varten suunnitteilla olevan erityisvanhainkodin valmistumista.

2) Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin psykiatrisen lääkärityövoiman lisäämiseksi siten, että lääkärityövoimaa on myös kotikäyntejä varten riittävästi saatavana (4.2. 88 §). Lääkintöhallitus ilmoitti 20.2., ettei sillä ollut muuta huomauttamista uuden ohjesäännön johdosta, kuin että ohjesäännön 8 §:n sanan »sisäasiainministeriö» sijasta tulee olla »sosiaali- ja terveysministeriö». Kaupunginvaltuusto päätti merkitä tiedoksi lääkintöhallituksen päätöksen sekä

muuttaa ohjesäännön 8 §:n (18.3. 212 §, kunn. as. kok. n:o 10).

Hesperian sairaalaan päätettiin 1.1.1971 lukien perustaa seuraavat uudet virat: kolme osastolääkärin virkaa (A 29), kuusi sairaanhoitajan (13) virkaa sekä yksi sosiaalihoitajan (17), yksi 10. pl:n toimistoapulaisen ja yksi 8. pl:n toimistoapulaisen virka (10.6. 421 §).

Hesperian sairaalan B-tornitalon muutostöiden valmistuttua siirrettiin toimintansa lopettaneen Pukinmäen hoitokodin potilaat toukokuussa Hesperian sairaalaan. Hoitokodin jäljempänä mainitut virat haltijoihin päätettiin 1.10. lukien siirtää myös Hesperian sairaalaan: osastonhoitaja (16), apulaisosastonhoitaja (14), keittäjä (7) ja sairaala-apulainen (5) (16.9. 673 §).

Samaten oli paloturvallisuussyistä toimintansa lopettaneen Piritan sairaalan potilaat siirretty Hesperian sairaalan B-tornitaloon ja seuraavat virat haltijoihin siirretty 1.10. lukien Hesperian sairaalaan: viisitoista mielisairaanhoitajan (12) ja kolme sairaala-apulaisen (5) virkaa (16.9. 674 §).

Nikkilän sairaalaan päätettiin 1.1.1971 lukien perustaa seuraavat uudet virat: yksi sairaanhoitajan (13), yksi mielisairaanhoitajan (12) ja yksi apteekkiapulaisen (6) virka (10.6. 421 §). Sairaalan 15. pl:aan kuuluva maataloustyönjohtajan virka päätettiin muuttaa samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi työnjohtajan viraksi 1.4. lukien sekä muuttaa 1.10. lukien sikalanhoitajan 9. pl:aan kuuluva virka samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi huoltomiehen viraksi, yksi 5. pl:aan kuuluva sianhoitajan virka samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi pesuapulaisen viraksi ja yksi 5. pl:aan kuuluva sianhoitajan virka samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi sairaala-apulaisen viraksi. Sairaalan 8. pl:aan kuuluva apumiehen virka päätettiin lakkauttaa 1.4. lukien (4.3. 168 §, 2.9. 617 §).

Piritan sairaalan 18. pl:aan kuuluva ylihoitajan virka päätettiin muuttaa samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi yölihoitajan vi-

raksi ja siirtää haltijoihin samasta ajankohdasta lukien Nikkilän sairaalaan (16.9. 674 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi rakennusviraston talorakennusosaston laatimat, 3.1. 1970 päivätyt Nikkilän sairaalan rakennuksen n:o 32 peruskorjaustyön luonnospiirustukset n:o 1—10 (4.3. 169 §).

Röykän sairaalaan päätettiin 1.1.1971 lukien perustaa seuraavat uudet virat: kaksi yölihoitajan (18) ja kolme mielisairaanhoitajan (12) virkaa (10.6. 421 §).

Piritan sairaala. Koska kaupungin Salon kaupungissa omistaman Piritan sairaalan toiminta jouduttiin lopettamaan paloturvallisuussyistä, kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 1.10. lukien sairaalan seuraavat vakinaiset virat: osastonhoitajan (16) ja emännän (15) virka, kolme mielisairaanhoitajan (12) virkaa, yksi toimistoapulaisen (10) virka, kaksi keittäjän (7), kolme sairaala-apulaisen ja kolme keittiöapulaisen (5) virkaa. Eräät virat päätettiin haltijoihin siirtää Hesperian, Nikkilän ja Laakson sairaaloihin (16.9. 674 §).

Laakson sairaalaan päätettiin 1.1.1971 lukien perustaa seuraavat virat: apulaislääkärin (A 30) ja mekaanikon (14) virka, kaksi röntgenhoitajan, kaksi laboratorionhoitajan (13) ja kuusi apuhoitajan (9) virkaa (10.6. 421 §).

Sairaalan apuemänn. Elma Heikkilälle päätettiin 1.10. lukien suorittaa henkilökohdaisena palkanlisänä 15. ja 13. palkkaluokkien erotus, niin kauan kuin hän hoitaa Laakson sairaalan apuemännän virkaa (16.9. 674 §).

Laakson sairaalaan päätettiin hankkia televioliatiteella varustettu 69 000 mk:n hintainen röntgenkone odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa (4.2. 89 §).

Tuberkuloositoimistoon päätettiin 1.1.1971 lukien perustaa seuraavat uudet virat: yksi röntgenteknikko-autonkuljettajan (15), kaksi vahtimestarin (9 ja 8) ja yksi toimistoapulaisen (7) virka (10.6. 421 §).

1. Kaupunginvaltuusto

Sairaanhoito-oppilaitos. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä Helsingin kaupungin sairaanhoito-oppilaitoksen ohjesäännön 11 §:ään uuden 8 kohdan, joka koski neuvottelukunnan jäsenten vaalia ja muuttaa ohjesäännön 11 §:n 10 §:ksi ja 10 § 11 §:ksi. Ammattikasvatushallitus vahvisti muutokset 1.9.1970 (27.5. 373 §, 30.9. 689 §, kunn. as. kok. n:o 100).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa sairaanhoito-oppilaitoksen 20. pl:aan kuuluvan mielisairaanhoitokoulun johtajan viran samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi opettajan viraksi 1.4.1970 lukien sekä oikeuttaa mielisairaanhoitokoulun johtajan viran nykyisen haltijan pysymään muutoksen jälkeen opettajan virassa (4.3. 167 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti, että sen hyväksymää takuupalkkajärjestelmää sovelletaan 1.8. lukien myös kaupungin sairaanhoito-oppilaitoksen mielisairaanhoitaja-jaoston tilapäisen johtajan osalta siten, että takuupalkkaluokkana on valtion A 24 palkkausluokka ja että takuupalkkaan sisältyy myös pukuraha sekä että tähän järjestelyyn muutoin sovelletaan kaupunginvaltuuston takuupalkkajärjestelmästä antamia päätöksiä (30.9. 711 §).

Sairaanhoito-oppilaitokseen päätettiin 1.1. 1971 lukien perustaa uusi johtajan virka (22) (10.6. 421 §).

Meltolan sairaala. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myymään kertomusvuoden aikana enintään neljä Raaseporin tuberkuloosipiirin kuntainliiton keskusparantolan, Meltolan sairaalan hoitopaikkaosuutta hintaan 19 100 mk per 1.1.1970 osuutta kohti (4.3. 166 §).

Kellokosken sairaala. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myymään Orimattilan kunnalle enintään 15, Helsingin maalaiskunnalle enintään 10 ja Keravan kaupungille enintään 5 kaupungin käytössä olevista Kellokosken sairaalan sairaansijoista 18 469 mk:n hinnasta sairaansijaa kohti edellyttäen, että sairaansijat luovutetaan kertomusvuoden aikana (29.4. 310 §).

Testamenttilahjoitus. Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan Röykän sairaalassa v. 1967 kuolleen kotitaloudenhoitajatar Irene Salmisen testamenttaaman omaisuuden ja kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin kaupungin etujen valvomiseksi asiassa (10.6. 458 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Huoltolautakunnan nimen muuttamisesta sosiaalilautakunnaksi 12.3.1969 tehdyssä vt Mäkinen—Ollisen ym. aloitteessa sanottiin mm.: »Sosiaalihuollon hallinnosta 20.1.1950 annetun lain mukaan sosiaalihuollon ja sosiaalivastustusten ym. aloilla toimivan paikallisen luottamustoimisen lautakunnan nimenä on sosiaalilautakunta. Koska lain 5 § antaa mahdollisuuden ao. kunnan sosiaaliohjesäännössä antaa paikallista hallintoa koskevia lain edellyttämästä säännönmukaisesta hallintojärjestelystä poikkeavia mää-

räyksiä, toimii Helsingissä ko. alalla kolme lautakuntaa, nimittäin huoltolautakunta, lastensuojelulautakunta ja lastentarhain lautakunta. Kun Helsingin sosiaaliohjesääntö uusittiin em. lain tultua voimaan, pysytettiin paikallisen huoltohallintoelimen nimenä edelleen, päin vastoin kuin muissa kunnissa, huoltolautakunta. Sekä Turussa että Porissa, joissa lastenhuollon alalla toimii erillinen lautakunta, on sosiaalilautakunnan nimitys vahvistettu sosiaaliohjesääntöön ilman, että siitä tietääksemme olisi olennaista haittaa.» Aloitteentekijät esittivät, että kaupunginvaltuusto antaisi kaupunginhallituksen teh-